

do těžkého žaláře v trvání čtyř měsíců, zostřeného dvěma posty měsíčně. Domáhá se proto opravy rozsudku v tomto směru, aby trest v písemném vyhotovení rozsudku uvedený byl změněn, jak byl ústně vyhlášen.

Zmateční stížnost v tomto směru je bezpředmětná. Usnesením z 1. července 1937 obhájci doručeným, opravil nalézací soud podle § 270, odst. 3 tr. ř. napadený výrok o výměře trestu (čtyř měsíců) v písemném vyhotovení rozsudku v souhlasu s usnesením senátu a s ústním prohlášením rozsudku jako pouhou psací chybu, vlnudivší se nedopatřením při vyhotovování rozsudku do čistopisu, na tři měsíce těžkého žaláře. K tomu byl nalézací soud, šlo-li jen o psací chybu, za jakou i stížnost tento nesouhlas mezi ústním a písemným výrokem rozsudkovým uznává, vždy oprávněn, i když se oprava týkala jednoho z bodů v § 260, č. 1—3 uvedených (srovnej nálezy nejv. s. č. 3457, 3393 Sb. n. s.).

Napadený rozsudek neobsahuje tedy ve výroku, k jakému trestu se obžalovaný odsuzuje, údaj nejasný a nesrozumitelný, jenž by připouštěl různý výklad, a rozsudek netrpí formální vadou, jež by mohla býti obžalovanému na újmu, a žádný z uplatňovaných důvodů zmatečnosti ani jiný zmatek není dán. Bylo proto zmateční stížnost jako patrně bezdůvodnou zamítnouti již v poradě neveřejné (§ 4, č. 2 zákona č. 3/1878 ř. z.).

Čís. 5981.

Při zjišťování skutečnosti, zda si byl pachatel vědom okolností, rozhodných pro úsudek o jeho úmyslu, zejména zda si uvědomil dosah svého jednání, jest u verbálních deliktů míti po případě na zřeteli zvláštní jejich povahu, tkvící v tom, že při nich uvážení i provedení činu může spadat v jeden okamžik, a je proto přihlížeti k okolnostem, za nichž ku projevu došlo, zejména mohly-li míti vliv na vjemovou a úsudkovou schopnost pachatelovu.

(Rozh. ze dne 30. září 1937, Zm I 774/37.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu, jímž byl obžalovaný uznán vinným zločinem podle § 209 tr. z.; zároveň podle § 362, čís. 1 tr. ř. nařídil mimořádnou obnovu trestního řízení ve prospěch obžalovaného, zrušil rozsudek prvního soudu a vrátil věc soudu první stolice, aby o ní znovu jednal a rozhodl.

Z d ů v o d ů :

Při přezkoumání spisu, provedeném při poradě o zmateční stížnosti obžalovaného, vzešly zrušovacímu soudu závažné pochybnosti o správnosti skutečnosti, na nichž spočívá napadený rozsudek, a to pokud jde o otázku subjektivní skutkové podstaty zločinu podle § 209 tr. z.

Nalézací soud zjistil podle spisů krajského soudu v J., že obžalovaný, byv po výslechu svědka M., který ho usvědčoval, tázán, co

k jeho výpovědi podotýká, prohlásil, že údaje svědka nejsou správné, že si to svědek vymyslel, a to aby ho potupil, uznal obžalovaného vinným zločinem podle § 209 tr. z. a odůvodnil to tím, že obžalovaný oněmi výroky zřejmě vědomě a dokonce úmyslně obvinil svědka M. ze zločinu křivého svědectví a že bylo jeho nepochybným úmyslem, docílití svého ospravedlnění, resp. osvobození nařčením, resp. usvědčením svědka M. ze zločinu křivého svědectví.

Nalézací soud má tedy za prokázáno, že si byl obžalovaný vědom toho, že svými výroky před soudem křivě viní svědka M. ze zločinu křivého svědectví, neuvádí však blíže, z čeho na toto vědomí usuzuje, a z odůvodnění rozsudku je patrné, že je vzhledem na slovné znění výroku předpokládá jako samozřejmé.

Než při zjišťování skutečnosti, zda si pachatel byl vědom okolností, rozhodných pro úsudek o jeho úmyslu, zejména zda si uvědomil možný dosah svého jednání, jest u deliktů verbálních, — o jaký i zde běží, — míti po případě na zřeteli zvláštní povahu těchto deliktů, tkvící v tom, že při nich uvážení i provedení činu může spadat v týž okamžik, a jest přihlížeti proto k okolnostem, za nichž ku projevu došlo, zejména tehda, mohly-li míti vliv na vjemovou a úsudkovou schopnost pachatelovu.

V souzeném případě je patrné ze spisů krajského soudu v J., jejichž obsah byl nalézacím soudem konstatován při hlavním přelíčení, že obžalovaný pronesl výroky, zakládající po stránce objektivní skutkovou podstatu zločinu podle § 209 tr. z., při hlavním přelíčení, konaném proti němu pro zločin podle § 81 tr. z. a pro přestupek podle § 312 tr. z. při němž neměl obhájce, a to přímo po výslechu svědků, kteří ho usvědčovali a jejichž údaje již v přípravném vyšetřování označoval za nepravdivé. V týchž spisech uvedl svědek M., že obžalovaný je povahy potrhle a při výkonu exekuce křičel, že byl za války střelen do hlavy a že by něco mohl provést, když se rozčílí. Svědkyně N. a O. udaly, že se obžalovaný snadno rozčiluje, ježto utrpěl ve válce úraz a svědek P. vypověděl, že obžalovaný při výkonu exekuce prohlašoval, že je 90% invalida.

Nalézací soud neměl nechat nepovšimnuty tyto okolnosti, patrné ze spisů, měl se jimi naopak blíže zabývat a je, pokud třeba, zjistiti a posuzovati pak výrok obžalovaného se zřetelem na uvedenou jeho potrhlost, na jeho invaliditu následkem zranění ve válce, na jeho lehkou rozčilitelnost, na neutěšené poměry, v nichž obžalovaný žije, i na celý stav napětí a rozčilení obžalovaného při hlavním přelíčení, při němž neměl obhájce, a v souvislosti se všemi těmito okolnostmi a se způsobem, jak se vyjadřuje prostý lid, posouditi, zda se výrok obžalovaného nemá za daných okolností pojímati jen jako pouhé popírání pravdivosti výpovědi svědků a zda si obžalovaný byl vědom možného jeho dosahu.

Ježto tak nalézací soud nepostupoval, jsou tu závažné pochybnosti o správnosti a úplnosti skutečností, na nichž spočívá napadený rozsudek co do subjektivní stránky uvedeného zločinu. Zrušil proto nejvyšší soud jako soud zrušovací rozsudek nalézacího soudu, používaje práva, příslušejícího mu podle § 362 tr. ř.